

Estable del Conjunt Monumental d'Olèrdola

Olèrdola

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Conjunt Monumental d'Olèrdola

Coordenades:

Latitud: 41.30423
Longitud: 1.70928
UTM Est (X): 391948
UTM Nord (Y): 4573334

Classificació

Número de fitxa: 08145 - 304
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Jaciment arqueològic
Estil / època: Medieval
Segle: XI-XII
Estat de conservació: Bo
Protecció: Legal
Tipus de protecció: BCIN
Europea – Atributs inspire: National Monument Record – Assentament (jaciment)
Observacions protecció: BCIN R-I-51-0426. Decret de 3 de juny de 1931(Gaceta de Madrid, núm. 155)
Data aprovació: dc., 03/06/1931 - 12:00
Accés: Fàcil
Ús actual: Cultural
Titularitat: Pública
Titular: Museu d'Arqueologia de Catalunya. Generalitat de Catalunya. Plaça de Sant Jaume, 4, 08002 Barcelona
Autoria de la fitxa: Marta Lloret Blackburn-Antequem, S.L.

Descripció

A la part exterior del Conjunt Monumental d'Olèrdola, fora del recinte murallat, s'hi va localitzar un estable. Construït aprofitant la cinglera, s'hi observen diverses estructures tallades a la roca, com són una menjadora i una cisterna amb sobreeixidor que omplia un abeurador.

Història

Els primers pobladors d'Olèrdola, per ara documentats, arribaren a la muntanya a l'edat del bronze (1800-800 aC). De la presència humana en aquest període se'n té constància gràcies a escasses restes materials (vasos de ceràmica i eines de sílex). Fins a l'inici de l'edat del ferro (s. VIII-VII aC), no va haver a Olèrdola un hàbitat estable i amb una incipient organització protourbana. En aquest moment es bastí la primera muralla, en el mateix indret on es succeiran les muralles posteriors. El poblat degué ocupar la part baixa de la plataforma, proper a la muralla. Entre els segles V/IV i I aC, el poble iber dels cessetans converteix la plataforma rocosa d'Olèrdola en un oppidum (poble emmurallat) amb una extensió considerable i nombrosos habitants. La reutilització de les estructures indicaria una continuïtat del poblat de l'inici del ferro, punt que no ha estat confirmat arqueològicament. D'aquest oppidum es desconeixen les traces generals de la seva forma protourbana, tot i així ha estat possible documentar algunes cases i carrers. Entre la fi del segle II i els inicis del segle I aC, els romans elegiren la muntanya d'Olèrdola per aixecar-hi una fortificació militar. El campament romà fou abandonat durant la segona meitat del segle I aC. L'empremta romana ha quedat en les edificacions de la muralla, la torre talaia i la cisterna. Després dels romans, Olèrdola no torna a desenvolupar un paper destacat a la història fins al segle X, quan el comte de Barcelona, Sunyer (911-950), impulsa la construcció d'un castell i una església entorn de l'any 929. Olèrdola restà des d'aquest moment sota el domini de la casa comtal de Barcelona, vinculació trencada únicament durant el període de revolta feudal a mitjan segle XI. Quan Sunyer funda el castrum Olerdula, la funció del nou establiment ve marcada per la defensa, organització i control del territori fronterer. Entorn de l'any 985, Olèrdola podria haver estat arrasada per la ràtzia d'al-Mansur. Segons alguns historiadors, la ciutat fou una de les principals de Catalunya en aquest període. Mir Geribert es va autoproclamar príncep d'Olèrdola (entre 1041 i 1059), aquest noble destaca com a figura dirigent i emblemàtica de la revolta feudal contra els comtes catalans, valedors de l'ordre prefeudal. La revolta feudal finalitzà l'any 1059, en reconèixer Mir Geribert els drets del comtat sobre el vilatge. La incursió almoràvit d'inicis del segle XII (probablement l'any 1103) afectà especialment a Olèrdola. Amb la creixent importància del nucli de Vilafranca i l'avanç de les fronteres cristianes vers al sud, Olèrdola va esdevenir una possessió secundària, perdent la seva importància estratègica i, poc a poc, es va anar despoblant. L'abandó de la ciutat es pot situar entre els segles XII i XIII. Després d'aquest moment, la muntanya d'Olèrdola és ocasionalment ocupada per guarnicions militars o civils en períodes conflictius, com durant la Guerra Civil del segle XV, la Guerra de Successió a la Corona d'Espanya d'inicis del segle XVIII o durant la Guerra del Francès a l'inici del segle XIX, que aprofitaren les ben conservades muralles.

Bibliografia

<http://www.macolerdola.cat/>

Enllaços d'interès:

